

ant pulveres , nisi in aqua penitus solubiles , cum alias mechanice laedant . Si vero velis , ut vellicent , pulveres quidem ingredi possunt , sed tamen tenuissimi . Instillantur ægris in dorso cubantibus . 2do. Forma liquoris pro lotione , e. g. post inflammationem sublatam , rubidine ex laxitate vasorum permanente , uti est solutio lythargirii . 3^{tio}. Forma balnei , quod multiplex esse potest . 4to. Forma unctionis , si ad tollendas maculas inungitur , v. g. unguentum mercurii præcipitati rubri . 5to. Forma cataplasmatis emollientis , discutientis . 6to. Forma pulveris ophthalmici , qui infusflatur oculo , adeoque levigatissimus esse debet .

§. III

Selectus & divisio medicamentorum.

Remediorum catervus apte dividitur in sex classes magis generales , quarum

I. Continet *antiphlogistica* subdividenda

- 1mo. in antiphlogistica emollientia ,
- 2do. in antiphlogistica solventia.

Illa tepida , hæc frigide adhibentur e. g. althæa , quæ ad priorem, scorzonera , quæ ad posteriorem subdivisionem pertinet.

II. Comprehendit *solventia*. Hæc subdividuntur

- 1mo. in resolventia simpliciter,
- 2do. in alternantia ,
- 3^{tio}. in mercurialia ,
- 4to. in specifica , uti cicuta & aconitum.

III. Exhibit *antiseptica* , quæ dispe-
cuntur

- 1mo. in acida vegetabilia ,
- 2do. in acida mineralia , magis anti-
septica ,
- 3^{tio}. in tonica ,
- 4to. in adstringentia ,
- 5to. in stimulantia ,
- 6to. in medicamenta antiseptica ex
prioribus composita.

IV.

- IV. Habet *evacuantia*, & quidem
 1mo. emetica, tum mitiora, tum
 fortiora,
 2do. purgantia, quæ subdividuntur
 in purgantia antiphlogistica, in
 purgantia simpliciter talia, & in
 purgantia fortiora.
 3^{tio}. sudorifera,
 4to. diuretica, tum emollientia,
 tum acria.
 5to. fialagoga.

NB. De emenagogis, fætum vel hæ-
 morrhoides pellentibus & expecto-
 rantibus seorsim sermo erit.

V. Suppeditat *nervina*, quæ vel sunt
 nervina tonica, vel nervina ano-
 dina.

VI. Præbet *specifica*, v. g. specifica an-
 tiseptica, anthelmintica, &c.

§. IV.

Formularum exemplaria.

Sequuntur jam quædam formularum exem-
 plaria, quibus postmodum indicatis in ca-
 fibus

sibus uti licebit, aut saltem ad earum normam novas componere. Sparsa absque ordine exhibentur, qui cuique digerendus relinquitur.

Formulæ.

Potus antiphlogisticus.

R. Hord.mund. unc. II.
coq. suff. quant. aquæ
ad crepatur. usque,
collat. libr. II. adde
Nitr. pur.drach. I. sem.
syr. acetof. citr. vel
— acet. vel
— ribesior. unc. II.

M. D. S. sumat omni
bihorio vasculum unum,

N.B. Signatura nunquam
debet omitti, neque
dies mensis, quo præ-
scripta est formula.Cau-
fa patet per se. Præ-
terea scribatur legibili-
ter, non facile per sig-

na, neque per abbrevia-
tiones.

*Potus antibiliosus ecco-
proticus.*

R. Hord. mund.
Tamarind. enucl.aa.
unc. II.
coq. suff. quant. a-
quæ ad crepat.hord.
usque ; collat.libr.II.
adde
Sal. mirabil. Glaub.
unc. semis.
syr.ribesior. unc. II.

M. D. S. sumat omni bi-
horio vasculum unum.

*Potus analepticus in pro-
stratione virium.*

R. Decoct. hord. libr. I.
semis. vini rhenan.vel

E

au-

austriac. montan. unc.
sex. sacchar. q. f. ut fiat
potus acido - dulcis.
Sign. sumat omni bihorio
uncias quatuor.

NB. quantitas & tempus
excepto potu ordinario,
nunquam arbitrio ægri
committenda sunt, sed
in formula exprimenda.

Mixtura antiphlogistica.

R. Aquæ commun. unc.
V. Nitr. pur. drach. I.
semis. syr. acetos. citr.
unc. I.

D. S. omni bihorio vascul. unum, superbendo vascula duo potus ordinarii.

NB. Culpari potest nimis parca nitri dosis;
putant enim aliqui, vim
specifice refrigerantem
ei ineffe, ast errant;

nitrum est sal, & stimulat, sed mitius quam reliqua salia. Post nitrum mitissimum sal est terra foliata tartari.

Emulsum.

R. Amygdal. dulc. de-
cort. unc. I.
f. c. f. q. aquæ lege ar-
tis emulsio libr. I. fe-
mis, cui adde
Nitr. pur. drach. I.
syr. alth. unc. I. fe-
mis.

M. D. S.

Si emulsum campho-
ratum habere velis,
adde post nitrum
Camphor. gran. VI.
- X - XV.

*Emulsum
ex tempore parandum.*

R. Pul. gum. arabic. unc.
I. solv. in aquæ libr.
I.

I. semis : dein adde *Potus antisepticus in se-*
olei olivar. *bri putrida.*

syr. diacod. aa. unc. Rf. Decoct. hord. libr. I.
I. fem. semis. spirit. vitriol.

fiat conquassando emul- drach. VI. syr. vio-
sum. lar. unc. III.

Potus deobstruens in in-
farctu hepatis.

Rf. Fruct. cerasor. re-
cent. libr. II. coque
per $\frac{1}{3}$ hor. in suff.
quant. feri lactis; col-
lat. libr. II. adde
Tartar. tartarif.
drach. VI. syr. ri-
besior. unc. III.

M. D. S. sumat omni
hora vasculum unum.

NB. loco cerasorum
possunt sumi fructus ri-
besiorum.

M. D. S. sumat omni
bihorio uncias duas. (*)

Potus aperiens
in pertinaci quartana.

Rf. Rad. gramin.
— taraxac. aa. libr.
semis concis. contus.
coq. in suff. quant.
aque per hor. collat.
fortit. express. libr. I.
adde
tartar. salub. drach.
III. syr. rad. V. ape-
rient. unc. II.

E 2

M.

(*) Suadendum potius mihi videtur, ut in re medica
nondum bene practici in dando spiritu vitrioli a
minori dosi inciperent, & ad majorem, e. g. dra-
chmas sex, vel unciam unam ascenderent.

M. D. S. omni bicho-
rio sumat vasculum u-
num.

aliæ

in eodem casu.

Electuarium

in febre quartana.

R. Extract. gramin. unc.
III. terr. foliat. tar-
tar. drach. III. syr.
fumar. quant. satis,
ut fiat electuarium
molle.

R. Extr. amaric. drach.

VI. kerm. miner.
Drach. semis. syr. fu-
mar. q. f. ut f. pill.
gran. III.
f. sumat No. IV.

Pillulæ

tonicæ in chlorosi.

*egregie resolventes in
eadem.*

R. Extr. fl. arnic. unc.
semis. fulph. antim.
aurat. secundæ
præcip. drach. II.
Elixir. stomach. temp.
q. f. ut f. pill. gran.
III. f. sumat bis de die
duas.

R. Limat. mart. non ru-
big. Extract. centaur.
min. gummi ammoni-
ac. aa. Drach. II. syr.
fumar. q. f. ut f. pill.

aliæ.

NB. In alterantibus
nunquam a plena dosi
incipiendum.

R. Extract. squill. drach.
I. Gummi ammon.
Drach. III. Oxymell.
squillit. q. f. ut f.
pill.

Pi-

Pillulæ
in lue venerea, scrophu-
lis &c.

R. Resin. Guajac. unc.
sem. Extract. aconit.
drach. I. Mercur. dulc.
drach. semis. Essent.
lignor. q. f. ut f. pill.
S. fumat initio tres,
dein quatuor, tandem
quinque.

alice.

Ry. Extract. cicut. unc.
femis.
— aconit. Drach. I.
mercur. sublim. cor-
rosiv. dr. XV.
syr. cinnamon. q.s. ut f.
pill. N°. 300.

Sig. fumat de die qua-
tuor.

alice.

R. Micæ panis alb.

drach. X. Eleosacch.
menth. drach. II-
Mercur. sublim. cor-
ros. in aqua menth.
solut. drach. I.

Misce exacte in mortario vitro; fiunt inde
pill. N°. 600.

in eodem casu.

Rf. Tinct. guajac. nativ.
cum tafia parat.
libr. semis.

Mercur. sublim. cor-
rof. gr. III.

Sign. fumat mane & vesperi cochleare unum superbibendo vasculum decocti hordei.

NB. Contra indicatur
mercurius sublimatus
corrosivus in pectore de-
bili aut subinflammato ,
in hæmoptoe , plethora ,

pariter in teneris, & infantibus, quibus panacea potius vel solutio Plenkiana, danda est, aut si infantes ubera adhuc fugunt, mercurius detur nutrici. Ergo sublimatus non indiferminatim usum habere potest; respiciendus est morbi gradus, pars affecta, & corporis constitutio.

Solutio aquosa mercurii.

R. Aquæ cerasor. nigror. unc. VI.
Syr.kermesin. unc. I.
Mercur. sublim. corrosiv. gr. III.

M. S. Mane & vesperi fumat cochleare unum, superbibendo lac, vel decoctum hordei, vel tenuem schocoladam.

NB. Qui tafiam non ferunt, his solutio hæc aquosa convenit. Additur syrupus kermesinus vel menthæ ad impediendam cardilagiam.

Pillulæ Plenkianæ.

R. Mercur. viv. depuratis. Drach. I.
Gum. arabic. pulver.

Drach. II.
conterantur bene in mortario vitreo, & subterendo adde

fyr. violar. cochlear. I.

Exacte inter se mixtis
adde

Extract. cicut. drach. I.

Misce, fiant pill. gr. II.
consperg. pulvere liquerit.

D. S. mane & vesperi fumat N°. I.

Eva-

Evacuans sursum.

R. Pulv. rad. ipecachuan. gr. XXIV.

Crem. tartar. scrup. I.

M. f. Pulvis pro dosi.

NB. Non superbibatur potus copiosus, sed solum quantum ad deglutionem pulveris necesse est. Post singulum autem vomitum superbibat vasculum unum potus Thee, v. g. ex flor. sambucci, acaciæ, tiliæ, alias enim diluendo pulverem enerat. Verum potus theatrus jam debet paratus in vasculo ante ægrum haberi.

Infusum emeticum.

R. Pulv. rad. ipecachuan. crem. tart. aa. drach. I.

Infund. f. quant. aquæ ferv. vase clauso per horam; collat. unc. IV. adde

Oxymel squill. unc. semis.

M. D. pro dosi.

Infusum vinorum emeticum.

R. Pulv. rad. ipecach. drach. II. infund. f. q. vini albi. stet in infusione calida per noctem.

Liquor decant. unc. IV. Detur usui.

NB. Potest infusum hoc faccharo edulcorari, sed nunquam eleofaccharo, quia naufream tolleret.

aliud.

R. Tartar. emetic. gr. IV.

Aquæ destill. simpl. Scopo alternante, resol-
libr. sem.

vente, menstrua pellen-
te, sudorifero, an-
tispastico.

M. D. u. f. sumat om-
ni quadrante horæ quar-
tam partem.

¶. Pulv. rad. ipecach.
gr. II. facch. alb.
drach. II.

Pro robustiori.

¶. Pulv. rad. ipeca-
chuan. gr. XXIV.

Tart. emetic. gr. I.

Terendo misce exactissi-
me & divid. in doses
No. VIII.

S. sumat omni trihorio
dosin unam.

M. f. pulvis pro dosi.

Scopo alternante sudori-
fero.

Pro puero primum an-
num mox egresso.

¶. Pulv. rad. ipecach-
uan. gr. II.

¶. Tartar. emetic. gr.
semis. Aquæ destill.
simpl. unc. IV. syr.
rubidæi, unc. semis.

Opii pur. gr. I.
Lap. cancror.
Sacchar. alb. aa.
scrup. I.

M. D. S. sumat sem-
per quartam partem,
donec vomat.

M. divide in doses No.
VI.

S. omni trihorio vel
quatrihorio sumat dosin
unam.

NB.

NB. additur faccharum & lapides cancrorum, ut facilius opium qua corpus oleosum subigatur.

aliud.

R. Sal. mirabil. Glaub. drach. VI. solv. in libr. semis aquæ commun.

d. u.

Purgantia,
mitiora, eccoprotica, minorativa veteribus diæta.
 R. Sal amar. unc. I. vel drach. X. solv. in libr. I. semis aquæ communis. detur usui, ut omni media hora bibat vasculum unum frigide.

aliud

in diuturna obstruzione alvi.

R. Sal. amar. unc. I. semis. solv. in libr. I. juris carnium. sumat omni hora vasculum unum.

Purgans antiphlogisticum.

R. Pulp. cassiæ. — tamar. aa. unc. I. semis. crem. tartar. drach. III. solv. suff. quant. aqu. calid. collat. libr. X. adde syr. rosar. solut. unc. I. semis.

NB. Frigide debent sumi hi potus salini, quia alias sœpe vomititionem excitant. Volunt non nulli has solutiones syrupo edulcorari, verum magis inde naufragiæ fiunt.

M. S. sumat omni hora vasculum unum.

Antiphlegisticum antibiliosum.

R. Fruct. tamarind. enucl. rad. gramin. aa. unc. II. crem. tartar. drach. 3. III. coq. f. q. aquæ per $\frac{1}{4}$ hor. collat. libr. I. adde syr. mannat. unc. I. semis.

S. sumat omni hora vasculum unum.

aliud.

iis inserviens, qui fere semper alvo obstruta laborant, dum interim calida non fertur.

R. Pulp. tamarind. unc. II. semis.

Pulv. fol. sen. f. st. drach. I. semis.

crem. tartar. drach.

III.

syr. ribesior. unc. I.

Misc. f. electuar.

S. sumat omni bihorio cochleare unum majus.

NB. Poteat & his electuarium lenitivum folium præscribi. Hæmorrhoidariis præcipue utile est, uti & iis, qui pillulis aloeticis sibi talem contraxere consuetudinem, qua non deponunt alvum, nisi sumpta pillula. Hi curantur 1mo. diæta refregerante. 2do. pillulis omissis. 3^{tio}. longo usu tamarindorum, cassiae & mannæ.

aliud.

R. Mann. calabrin. unc.

III.

III. crem. tartar. drach.

III.

solv. in suff. quant. aquæ calid. collat. unc.

X. adde

Syr. acetof. citr. unc.

I. semis.

S. sumat omni bihor. vasculum unum.

NB. Manna sola tum naufofa est, tum raro purgat, ideo illi salia junguntur & grati syrupi. Præterea de manna usu notandum venit, illam pro infantibus & pueris in juscuno aut lacte solvi, adultis vero solam nunquam sufficere.

Rheum.

Rheum scopo stomachico & alvum simul leniter subducente masticatur.

Si in pulvere scopo purgante præscribatur, debet drachma præscribi; scopo tonico vero & simul lenissime alvum movente ad scrupulum vel grana XV. Quare hunc in scopum chloroticis, & leucoræa laborantibus sequenti modo præscribi solet.

R. Pulv. rhei.

— Myrobalan.

Fl. fal. ammon. martial. aa. drach. I.

Syr. cichor. c. rheo, q. s. ut f. pill. gr. III.

S. sumat omni bihor. quatuor.

vel

R. Extr. rhei.

Pulv. rhei.

fl. fal. ammon. mart. aa. drach. I.

Syr.

Syr. cichor. c.rh. q. f.
ut f. pill. gr. III.

triculo & simul acido
laborant.

S. sumat omni die bis
Nº. tres.

Purgans aloeticum.

Rg. Aloes succotr. gr.

XXIV.

vel

Rg. Tinct. rhei aquos.
— vel tinct. rh. c. aq.
menth.

Elix. propr. dulc. q. f.
ut f. l. a. pill. Nº. VIII.
dentar pro dosi.

vel

— c. aq. chamom.

aliud.

vel

— c. aq. fænicul.
parat. unc. IV.

Rg. Aloes succotr. gr. XX.

Sacch. alb. scrup. II.
terendo misce pro dosi.

D. u. sumat omni bi-
horio cochleare unum
majus.

NB. Aloes usus nun-
quam diu protrahiendus
est, præcipue viris se-
dentariis, cum ad hæ-
morrhoides, uti etiam
ad fluxum uterinum
prædisponit. Si conve-
niat unquam, certè ho-
minibus pastaceis, leuco-
phlegmaticis.

vel

Rg. Tinct. rh. aquos.
cum duplo rh. parat.
unc. IV.

aliud

vel additur parva quan-
titas magnesiæ nitri,
quæ præcipue iis præ-
scribitur, qui debili ven-

aliud.

R. Pulv. jalap.
crem. tart. aa. drach.
femis.
Misce terendo.
S. pro dosi.

aliud.

R. Resin. jalap. gr. X.
solv. in drach. II. spir.
anif.
Detur pro dosi.

NB. Ut resina jalappæ,
sic etiam resina scamonei
præscribitur.

aliud.

R. Resin. jalap. gr. X.
— XV.

Solv. terendo in unc.
II. emulsi amygdal;
solutis adde
Sacchar. q. s. ad
grat.

Detur pro dosi.

aliud.

R. Resin. jalap. pineis
subact. gr. X.-XV.
Sacch. alb. scrup. II.
Exacte terendo misce
& da pro dosi.

Antiseptica.

R. Decoct. hord. libr. I.
spir. sal. acid. drach.
II.
Syr. kermes. unc. II.
M. D. S. sumat omni
hora vasculum.

aliud.

R. Syr. acetos. citr. unc.
II.
spir. vitriol. drach. II.
M. D. u.

aliud.

R. Pulv. cort. peruv.
unc. I. fem.
coq. pr. $\frac{1}{4}$ hor, vel
per hor. vel. pr. 2.
hor. s. q. aquæ. col-
lat.

lat. unc. XIV. adde
Syr. kermes. unc. I.
semis.

D. S. omni bihorio vas-
culum unum.

NB. Addi possent etiam
drachmæ duæ spiritus
vitrioli, aut spiritus fa-
lis acidi.

aliud.

R. Pulv. cort. peruv.
alkohol. unc. I.
infund. f. q. aquæ
frigid. infusion. pr. $\frac{1}{4}$
hor. continuo teren-
do in mortario lapi-
deo: stet dein assus.
nova aqua adhuc in
infusione frigida pr.
24. hor. liquori de-
cant. unc. XIV.
adde
Syr. kermes. unc. II.

M. D. S. omni bihorio
vasculum unum.

NB. Hoc infusum frigi-
dum corticis fæpe con-
venit, dum pulverem
aut etiam decoctum vel
vomitu vel alvo rejici-
unt ægri in nimia ir-
ritabilitate. De ejus ef-
ficacitate nemo amplius
dubitabit, cum majo-
rem certe habet ama-
ritiem, quam ipsum de-
coctum.

aliud.

R. Pulv. rad. arnic.
scrup. I. — drach.
sem. — scrup. II.

Dentur tales doses №
XII.

NB. Radix arnicæ cer-
tissime antiseptica in no-
focomio nostro vien-

nensi

nensi homini ex nimia suppuratione tabido, cortice frustra suppeditato, sanitatem restituit integrum, consumta omni die uncia una semis.

Convenit 1mo. in vera virium vitalium depreſſione febris putridæ. 2do. in diarrhæa febris putridæ, ubi eo melior, quod eam non simul & ſemel, verum moderando primum, tum de- mūm ſupprimendo ſiſtat. 3to. in tabe ex nimia ſuppuratione. 4to. in dyffenteriis putridis.

aliud.

R. Pulv. rad. arnic. unc. I. infund. f. q. aquæ per $\frac{1}{2}$ hor. ſub finem parum coque; collat. unc. XIV. adde

Syr. contrajerv. unc.

II.

M. D. S. ſumat omni bihorio vafculum unum.

aliud.

R. Fl. arnic. drach. I.

coq. pr. $\frac{1}{4}$ hor. f. q. aquæ. collat. unc.

XIV. adde

Syr. cort. aurant. unc. I. fem.

M. D. S. ſumat ab ini- tio vafculum unum.

NB. Flores tam infusi quam decocti cardialgiam & vomitus ex- citant, uti & extra- ctum, ſi in nimia doſi ſuppeditentur; hinc ſcopo reſolvente in febri quartana & paralysi a parca quantitate incipiendum, ut ſolummo- do ſumat omni bihorio

vaf-

vasculum semis. Majori autem dosi dentur in soporosis, incipiendo scilicet ab unc. semis ad unciam unam vel etiam unam & semis. Si cardialgiam leviorem sentire incipient, tunc dosi iterum imminuta successive descendimus.

Succus.

Ry. Hb. acetof.

— beccabung. aa. q.
f.

ut inde exprimatur succus unc. IV,
cui per subsidentiam clarific. adde

Syr. acetosel. unc. I.
femis,

m. d. u.

NB. Non nunquam sal
medium additur. Eo-
dem modo chærophyl-

lum, endivia, portulaca, cichoreum & taraxacum præscribitur: v.g.

Ry. Rad.taraxac. c. toto

Notandum, succos iis,
qui debili laborant ventriculo, nunquam esse
præscribendos, sed si indicantur, his conservas
substitui.

Cerevisia medicata.

Ry. Raphan. rustic. rasi,
nastrut. aquat.
brassif. rubr. concif.
aa. unc. II.

Semin: daucileviter
contus. drach. III.

Sacculo inclusa infun-
de in libr. II. cerevis.
per noctem frigide.

alia.

Ry. Sumitat. centaur.
min. absynth. aa. mpl. I.
fla-

flaved. cortic. au- longas cortice curatas.
rant. drach. III.

aliud.

infunde facculo inclusa
in cerevisiae vel vini
libr. III. frigide per no-
ctem.

Rf. Squill. recent. in ta-
leol. sect. drach. III.

Pulv. cort. vvinteran.
drach. II.

Salis tartar. unc. fe-
mis.

infunde cum vini rhe-
nani libr. II. frigide per
24. hor.
ufus prioris.

mixta infunde frigide
per plures dies in libr.
IV. vini boni austriaci
vel burgundici.

Medicamentum hoc e-
gregie diureticum in hy-
drope & stimulans quam
maxime commodum.

Sumat ter de die vas-
culum unc. III. singu-
lis vicibus decantando.

aliud

Egregium hoc est me-
dicamentum post febres

in chlorosi. &c.

Rf. Limat. mart. non
rubig, unc. semis.

Pulv. cort. peruv. unc.

I. semis.

— — cinamom.

drach. II.

infunde cum vini
rhenani libr. II. ut prius.

Species.

Scopo prophylactico in
pituitosis pulmonum
morbis curatis loco Thee
hollandici præscribuntur
species ut plurimum
sequentes:

Ry. Hb. veronic,

— salv.

— hyfop.

— millefol. aa. mpl.I.

concif. d. f. species pro
Thee.

Potus

antiphlogisticus Tiffoti.

Ry. Hord. mund. unc. II.

crem.tartar. drach.III.

coq. f. q. aquæ per $\frac{1}{4}$

hor. collat. libr. VI.

detur usui.

Potus iste tepide sum-
ptus in acutis,
frigide in biliosis fa-
burrallibus egregius &
ubique facillime paran-
dus est.

Decoctum album

Sydenhamii.

Ry. Mic. pan. unc. II.

Rasur. C. C. drach.
II.

coq. f. q. aquæ per $\frac{1}{4}$
hor. sub finem coct.adde
pulv. cort. cinam.
scrup. I.

stent parum in infusio-
ne. collat. libr. II. detur
usui.

Decoctum antidysenteri-
cum Deignieri.

Ry. Cort. simarub. unc.
semis.

coq. in libr. I. semis
aquæ

VI.
um-
fa-
&
ran-

II.
ach.
II.
er $\frac{1}{2}$
dde
am.
. I.
fio-
etur

eri-

nc.
is.
mis
uae

aquæ ad reman.libr.I.
S. fumat omni trihorio
partem tertiam.

Potus ordinarius
in lue.

Ry. Rasur. lig. guajac.
Rad. sarsa par.
— chin. nodos. aa.
unc. I.
Rasur. liquer. unc.
semis. pulv. semen,
fænicul. dulc. drach.
I.

Mixta dentur usui, ut
domi mpl. I. coquatur.
in libris II. aquæ per
 $\frac{1}{2}$ hor.

NB. Interim mercurius
interne exhiberi debet.

Camphoratum
in febribus exanthema-
ticis.

Ry. Camphor. pauxillo
spiritu vini irrorat.
gr. I.

Sacchar. alb. scrup. I.
terendo misce; & den-
tur tales doses Nro.VIII.
S. fumat omni bihorio
dofin unam.

NB. Etiam cum lapi-
dibus cancrorum & fac-
charo in pulverem teri
potest camphora, sed
facilius tamen, si prius
irroretur spiritu vini.

aliud.

Ry. Camphor. mucilag.
gum. arab. subact.
gr. X.

Syr. contrajerv. unc.
I. semis.
aquæ ceras. nigr.unc.
V.

M. D. u.

Gummiferulacea.

Hæc solent in pillulis
vel subacta vitello ovi
vel soluta oxymelle squil.

F 2 li-

litico aut aceto in mix-
turis præscribi : e. g.

R. Gum. amoniac.

— myrrh.

— ass. fætid. aa.
drach. I. semis.

Effentiae myrrh. q. s.
ut f. l. a. pillul. gr. III,

Expeditorans.

R. Gum. amon. vi-
tel. ovi sub-
act. drach. I.
semis.

Aquæ puleg. unc.
V.

Syr. hyssop. unc. I.

M. D. u. f. sumat om-
ni bihorio cochleare
unum.

Gummilacca.

Scorbutici & venerei,
præcipue qui diutius cu-
ra mercuriali utuntur,
habitum fætidum & la-

xas ulcerofasque gingi-
vas habent; hinc illis
ad halitum corrigendum
pastilli, ad firmandas
vero gingivas remedi-
um ex gummilacca præ-
paratum præscribi solet.
e. g.

R. Tinct. lacc. alu-
mnof.

Syr. myrtill. aa.

unc. I. fém.

m. d. u.

*Extractum myrrhæ aquo-
sum.*

In pulmonum morbis,
præcipue in physi fæ-
pe præscribitur :

R. Extr. myrrh. a-
quof. drach. I.

Sacch. cand. unc. I.

m. f. pulv.

S. sumat omni bihorio
cochleare unum.

No-

Nota
dium
ruer
fed
ria
mon

R. I

m. c
sper

ad

R.

m.

Sc

Notandum, hoc remedium in phtysi vera purulenta non convenire, sed solummodo in spuria sive in infarctu pulmonum pituitoso.

aliud

scopo chyrurgico.

R_f. Pulv. myrrh.

— mastic. aa. unc.

I.

m. d. u. ossi carioso inspergendum.

aliud

ad ulcerā detergenda.

R_f. Essent. myrrh.

mell. rofar. aa. unc.

I. semis.

infus. sumitat. ab-

synth. libr. I.

m. d. u.

Epispastica.

Scopus epispasticorum

debet esse mere excitans ibi, ubi & reliqua methodus excitans antisepatica adhibetur; hinc sane epispastica non convenient $\ddot{\alpha}$ egro, in quo vires vitae exorbitant.

Locus applicandi optimus sunt surae, vel femora interna, & omni sexta aut octava hora renovari debent.

R_f. Ferment. pan. libr.

semis.

farin. semin. sinap.

Sal. marin. aa. unc.

I. semis.

acet. fortiss. q. f. ut

fiat epispasticum.

cavendum, ne laxis, scorbuticis, obesis applicetur, hi enim inde ulcerā aut nunquam aut difficillime curanda acquirunt.

Suffimigia.

Pulvis grossus ad unam alteramve unciam pro suffimigio præscribitur ad tumores laxos frigidos pedum post morbos acutos vel hydropes curatos remanente solum ex laxitate hydrope pedum. Modus suffimigia applicandi optimus est, si pes ita panno tegitur, ut infra liber maneat super fumum, dein eodem panno bene perfricitur, & demum unam alteramve horam in lecto exigat.

Adhibentur & suffimigia ad lustrandum aerem, multa vero eundem non corrigunt, sed solummodo odore nares nostras fallunt. Ut aer lustretur, requiritur mo-

tus & renovatio, quod obtinetur 1mo. viva flamma, 2do. ut fenestræ cum foribus aperiantur, 3^{tio}. ventilatore, 4to. ut aer externus sit purus.

Optima lustratio esset, si cubile aere dephlogisticato impleri posset; bonum inde est, nitro in cubili detonato aerem purificare.

Exemplar suffimigii.

R. Fl. benzoës.
nitr. pur.
fal. ammoniac. —
drach. I. sem.
pulv. bacc. junip. unc.

I.

M. d. u.

aliud.

R. Pulv. lign. rhod. unc.
I. semis.
nitr.

nitr. pur. unc. semis.
mastic.

oliban. aa. drach. II.
m. f. suffimigium.

Potio Riveriana.

Ry. Aq. commun. unc. V.
spirit. vitriol. drach. II

Hic liquor stet paratus
in uno vasculo.

Ry. Aq. commun. unc. V.
sal. tartar. drach. II.

hic liquor in altero.
damus de utroque li-
quore vel unum statim
post alterum, vel in a-
ctu effervescentiae unc.
unam omni biorio in
vomitu hysterico & eti-
am bilioso ob nimiam
tenacitatem inani, cum
haec potio eandem sol-
vat, & dein alvum mo-
veat.

Huic quoque substitui
possunt lapides cancro-

rum succo citri, a-
ceto, aquis felteranis
saturati, in actu effer-
vescentiae sumpti.

In Leucophlegmatia.

Ry. Theriac. diateff. drach.
semis.

fl. sal. amon. martial.
gr. X.
conserv. absynth. q. f-
ut f. potus. Dentur
tales N°. VI.

S. sumat tres de die.

Notandum, in leuco-
phlegmatia, chlorosi &
inde restituantibus mensi-
bus cavendum esse a
stimulantibus nimium,
quia alias, si statim ag-
grediaris acribus, ori-
tur febris quam maxi-
me periculosa. Hinc in-
cipimus a salibus me-

diis adjecto rheo, ascendimus dein ad theriacam & hanc diatesfaron, vel ad pillulas ex extractis amaris, & ultimo demum ad aloetica, myrrham, martialis. Cave quoque ab emenagogis, vel sic dictis menses pellentibus; indaga potius in causas & morbum, ob quem restituant, cura illum & menses redibunt.

Idem de lochiis.

Ecpolicorum, sive classis foetum pellentium exterminda prorsus est.

Balsama.

Frequens horum bonusque usus, frequenter tamen pejorque abusus in physi & gonorrhæa; nam cadavera eorum, qui vera phyt-

si mortui sunt, exhibent non ulcera solum forte balsamis consolidanda, sed margines circa circum inflammatos, atque adeo statum quasi peripneumonicum, quem certe balsama ob stimulum augere debent.

Idem de usu balsamorum in gonorrhæa, quæ vera urethræ inflammatio est, a viru venereo inflammaente. Felicior usus magis probata mendendi methodus est, quæ gonorrhæam curat diæta tenui refrigerante, medicamentis emollientibus, & leniter ecoproticis. e. g. electuário lenitivo.

Exhibendi modi sunt:
I^{mo}. Dantur cum roob & syrupis indicatis in electuariis.

- 2do. in pillulis cum suff.
quant. pulveris lique-
rit.
- 3to. in pulvere cum fac-
charo, ita, ut guttæ
IV. balsami excipian-
tur drach. I. sacchari.
- 4to. Eleosaccharum hoc
lacti mistum.
- 5to. in guttulis, soluta
in liquore anodino
minerali.
- 6to. Scopo chyrurgico
detergente mixta cum
melle.
- 7mo. subacta mucilagine
vel syrupo, aquis mix-
ta, in forma mixturæ.
- 8vo. forma enematis,
uti est

*Enema Swietenii
in diarrhœa colliquativa.*

R. Therebinth. vitell. ovi
subact. drach. II.
Theriac. andromach.

unc. II.

lact. vaccin. libr. semis.
Injiciatur tale omni bi-
horio.

NB. Etiam in tenesmo
dyssentericorum lauda-
tur hoc enema; sed ma-
le, cum nimium stimu-
let, & vellem, si opium
indicatur, potius pu-
rum solutum injicere.

Diuretica.

Diuretica potissimum ea
sunt, quæ ex squilla,
millepedibus, & extra-
cto lactucæ virosæ pa-
rantur. Priusquam ve-
ro medendi formulas
sistamus, quasdam per-
curremus adnotaciones
practicas. Nota ergo:

1mo. in hydrope alia a-
liis esse diuretica.

2do. male omnem ope-

F 5 ram

ram consumi in aquis educendis; nam causa sublata aquæ facili negotio per lenia diuretica evaprantur; hinc omni studio primum causam perscrutari oportet.

3to. a purgantibus drasticis abstinendum esse; nam cum cura hydropis admodum longa sit, nemo est, qui per tantum tempus talia ferat, absque grandi virium jactura.

4to. nec diuretica validissima danda esse, sed solum lenia; me-

dicum enim verum causam auferre oportet, si fieri potuerit.
(*

5to. cave a siti; dentur potulenta, sed accommodata causæ.

6to. cave, ne accedat febris continua.

7mo. intermittentem netimeas, quin imo utere illa, nam licet saepe numero, tanquam medicatrice.

8vo. cave, ne nimium festines & remedia continuo mutes, nam curatio requirit mens.

De

(* Adeft adhuc fæmina in nosocomio viennenfi laxa, debilis, hydropica, quæ cortice peruviano, liquore terræ foliatæ tartari & oxymelle curatur, & aderat ante annum alia, quæ in dispositione inflammatoria emollientibus junctis cum terra foliata tartari & oxymelle pariter curata est.

De duobus adhuc curandi adminiculis mentionem facere oportet, quæ non parum referunt ad felicem hydropis curam, de fasciatiōne scilicet, & de incisione.

Incisio tunc fieri potest, quando morbus tantum gradum iam asscutus est, ut suffocationem metuas. Institui debet ad malleolos internos lanceola scindentissima, vulnusculo minimo, & nunquam in utroque pede simul.

Fasciæ & ligatura artuum non debent adhiberi, nisi in hydrope topoico, causa hydropis sublata, remanente adhuc tumore crurum. Fasciandum autem crus

est tempore matutino cum fascia absque margine replicato, & nunquam sola applicanda, sed semper simul lenia eccoprotica, tamarindinata exhibenda, ne alio in loco accumulatio aquarum fiat. Non nunquam aliud quoque adminiculum habemus, fessionem scilicet, qua in sella etiam dormiunt hydropici ad evitandam suffocationem.

Remedia usitatoria.

R. Extr. squill. gr. I.
nitr. pur.

facch. aa. gr. XV.

m. dent. tales doses N°.
VIII.

S. sumat quater de die
dosis unam.

aliud.

aliud.

R_f. aqu. petrosel. unc. V.

liq. terr. foliat. tart.
drach. IV.

Extr. squillit. gr. VI.

Syr. fænicul. unc. I.

M. d. s. sumat omni bi-
horio vasculum unum.

aliud.

R_f. Extr. squill. drach.
semis.

— rhei, drach. I. fe-
mis.

f. inde pill. gr. II.

S. sumat quater de die
tres.

aliud.

V. Pulv. squill. præp.
drach. I.

Extract. liquer. drach.
II.

f. inde pill. gr. III.

Sign. sumat quater de
die tres.

NB. Illi, quibus squilla
indicatur, cardilagiam
non patiuntur; quibus
vero cardilagia excita-
tur, hi aut jam cura-
ti sunt, aut illam non
bene indicatam affu-
munt, sive, quod idem
est, hi ab hac non ex-
periuntur vim diureti-
cam.

Sunt, quibus præpara-
ta ex squilla optatos
effectus non præstant;
his fæpe oximel colchi-
cum summopere con-
ducit. Exhibetur omni
bihorio cochleare majus.

Millepedes & siccati in
pulvere & vivi in suc-
co dari consueverunt;
sed siccatorum pulvis
plerumque iners est,
hinc succus emulsus præ-
scribatur.

R_f.

R. Milleped. viv. №. 100.

vel 200. emulge c. vini
bon. austriac. suff.
quant. collat. libr. I.
adde

fyr. V. rad. aperient.
unc. II.
liq. anod. min. Hoff.
gutt. XV.

S. sumat omni bihorio
unias duas.

aliud diureticum.

R. fal. tartar. drac. II.
acet. squillit. q. f. ad
perfectam saturat, cui
adde

Roob juniper. unc.
I. semis.

Aq. Petrosel. unc. V.
m. d. u.

NB. Si millepedes ad
pondus præscribuntur,
datur uncia una pro
fucco emulgendo.

aliud.

Extractum lactucæ vi-
rofæ egregium solvens
falinum causas hydropsis
tollit, obstrunctiones sci-
licet post febres longas;
cum coindicatis, præ-
cipue vero cum sale
medio & squilla præ-
scribitur ab initio ad
drachmas duas, dein
tres & tandem ad unciam
semis intra 24.
horas absumendam,

R. Extract. lactuc.
virof.

liq. terr. foliat. tartar.

— aa. drach. II.
Oxymel. squill. unc.
I. semis.

Aq. petrosell. unc. V.

m. d. u.

aliud.

Cum non raro laxitas
&

& debilitas causa hydropis sit, ad eam tollendam cortex, sed ob effectum, aquam accumulatam scilicet, sui ablationem potentem combinatus cum squill. & terra foliata tartari datur.

R. Decoct. cortic. peruvian. libr. I. semis.

Oxymell. squill. unc.
II.

terr. foliat. tartar.
drach. III.

m. d. u.

S. fumat omni bihorio vasculum unciarum duarum.

Non nunquam si hydrops conjunctam habeat diathesin phlogisticam, diuretica junguntur decocto altheæ tepide sumendo.

R. decoct. alth.

— gram. aa. libr.
II.

nitr. puri, drach.
III.

Oxymell. squill. unc.
II.

m. d. u.

Cantharides.

Tinctura cantharidum etiam inter diuretica refertur, sed raro diuresin movet, verum solum tenesimum ad matulam, quin plus excernatur. Melior ejus usus est in rabie canina in decocto emolliente ad guttas decem per nyctemorum. Nihilominus tamen hydropis per tincturam curati exempla habemus.

Cura lattea.

Varium lac esse solet,
quod

quod pro diæta lactea confudetur: vaccinum, asinum, caprinum, nutricis, sed qualemque indicatur, recens esse debet. Ab initio assimat æger libram semis vel libram integrum per nychtemorum, donec assuescat, dein vero successive ad majorem dosin ascendat. Reliqua diæta sit antacida; concedantur tamen carnes teneriores & olera. Si fieri potest, diæta ita instituatur, ut omnes fere cibi ex lacte recenti parentur. Hæc cura præcipue verno & æstivo tempore instituitur, in nimia irritabilitate a nimiis studiis, feminis deperditione nimia, in hysteria & hypochondriasi sine ma-

terie, in morbis convulsivis a plumbō; in his enim præprimis cum cortice usum habet insig- nem. Cura lactea saepe etiam laudatur in phytysi, sed male, cum nimium nutriat, hinc enim & febrim & inflammationem auget.

Si lac cum cortice indicatur, ita præscribitur, ut duæ tertiae partes decocti corticis, & una tertia lactis sumantur seorsim cocta.

Aqua calcis qua lythontriticum laudatur, pariterque in scabie, cancro & phytysi renali, sed semper cum lacte misceri solet. Ab initio sumit æger intra 24. horas uncias tres cum

æqua-

a quali potionē lactis,
dein ascendit usque ad
integram utriusque li-
bram.

Antispasmodica.

Antispasmodica prae-
cipua hæc sunt: casto-
reum, moschus, vale-
riana silvestris, oleum
animale Dipelii, spiritus
cornu cervi, opium.

1mo. *Castoreum* datur in
malo hysterico, hypo-
chondriaco sine mate-
rie, & prophylactice an-
te ingressum paroxismi.
Sed quæri debet, an
ferant ægri?

R_y. Essent. castor.

Liq. anod. min. Hoff.

— aa. drach. II.

M. d. s. ingruente pa-
roxismo guttas XX. fu-
mat.

2do. *Moschus* datur in
morbis convulsivis, epi-
lepticis, tetano, episto-
tono, chorea S. Viti,
mania nervosa ab hy-
steria orta, tussi con-
vulsiva, in febre lenta,
nervosa cum symptomati-
bus convulsivis scopo
antispastico, in febre mi-
liari, pedechiali, in ra-
bie canina, qua sudoriferum & excitans.

R_y. Mosch. optim. gr.
III. — X.

Lap. cancror.

— facch. alb. aa gr XV.
terendo fiat pulvis,
& dentur tales N°.

XII.

S. sumat omni bihorio
dosin unam.

3^{tio}. *Radix valeriana sil-
vestris* datur in morbis
nervorum, hysteria, e-
pi-

pilepsia , chorea S. Viti,
febribus lentis nervosis,
in febribus putridis sco-
po antispastico excitan-
te.

R. Pulv. rad. vale-
rian. silv.
scrup. I. — drach. sem.
dentur tales doses №.
XII.
S. sumat omni trihorio
dosin unam.

aliud.

ex eadem.

R. Rad. valerian. silv.
unc. I.
infund. s. q. aquæ fer-
vid. per $\frac{1}{2}$ horam : sub
finem momento coque
vase clauso : stet ad-
huc in infus. calida per
 $\frac{1}{2}$ hor. collat. unc. IV.
adde

syr. contrajerv. unc.
I. semis.

m. d. u.

Egregium in febribus
lentis nervosis , in sub-
fultu & tremore reme-
dium.

aliud.

R. Pulv. rad. valer. silv.
unc. semis.
Extr. amaric. drach.
II.

syr. paeoniæ q. s. ut
f. l. a. pil. gr. III.

S. sumat de die pillulas
octo.

4to. *Opium* maxime
antispasmodicum , si da-
tur in substantia cum
tripla sacchari aut lapi-
dum cancerorum quan-
titate , sed nunquam
dandum in plenaria &
effectibus ab eadem de-
pendentibus , non in in-
flammatione , neque in
biliosis per se , sed so-

lum

lum ubi suspendenda irritabilitas.

Anthelmintica.

Talia sunt cortex peruvianus, limatura ferri, camphora, affa fætida, radix valerianæ silvestris, mercurialia, solutio plenkiana, semen fantonici, radix filicis maris, jalappa.

Rf. Pulv. femin. fantic. drach. III.
— rad. jalap.
— vitriol. mart. artific. aa. drach.

I.
conserv. nafturt. a-
quat.

Oxymel. squill. aa.
unc. I.

M. f. sumat omni bihorio cochleare parvum
caffee.

Extractum hellebori nigri pariter laudatur contra vermes. Datur a granis VI. ad grana X. infunditur a drach. I. ad III. cum libra semis aquæ ruthæ, & sic præstat medicamentum summe celebratum.

Rf. Extr. hellebor. nigr. drach. II. solv. in aqua ruth. libr. I. semis, cui adde

Syr. absynth. unc. I. m. d. f. sumat ter de die cochleare unum.

Extractum nucum juglandis immaturarum eam consistentiam adeptarum, ut per corticem ad nucleus usque acu absque sensu resistentiæ duri corporis transfodi possit, a Tisfoto multum laudatur, ad-

addita aqua cinnamomi
vel vino.

R_f. Extr. cort. virid.
nucum juglant.
drach. I.
aq. cinnam. unc.
semis.

m. dentur infanti guttæ
XXX.

vel

R_f. Extr. cort. virid. nu-
cum jugl. drach. II.
aq. cinam. vel tanacet.
unc. IV.
syr. absynth. unc. I.

M. D. S. sumat omni
bihorio cochleare unum.

vel

R_f. Extr. nuc. immatur.
jugl. drach. II.
solv. in vini tokajens.
unc. I. semis.

M. dentur guttæ XL.
— L.

Lac alliatum medica-
mentum vulgatissimum
& certe egregium, præ-
fertim si a reptatu lum-
bricorum aut tæniæ con-
vulsiones oriuntur.

R_f. allii , drach. II.
infund. in lact. libr. I.
calide.

in eodem casu.

R_f. olei olivar.
succ. citr. aa. drachi.
VI.
facch. alb. drach. I.
Detur pro haustu.

aliud.

R_f. olei nucum jugl.
vini Tokajens. aa.

unc. semis.

Ad præcavendam tæni-
am vel etiam præsenti
canibus cæsareis solet
resina jalappæ oleo oli-
varum subigi.

aliud.

R. stan. anglic. rasi.
drach. semis.
conferv. nasturt. aquat.
q. s. ut f. bolus pro dosi.

Petroleum saepe verme
a perforatione avocat,
si umbilico illinitur &
simul etiam interne ad
X. vel XX guttas syru-
po vel vitello ovi sub-
actum datur.

aliud.

R. Hydrarg. vivi unc. I.
coq. in vase terreo
per $\frac{3}{4}$ hor. liquor. de-
cant. libr. I. adde

Oxymel. squill. unc. I.

aliud.

R. Rad. gramin. unc. IV.
cort. aurant. siccata.
drach. II.
cort. cinnamon. gr.
VIII.

coq. s. quant. aquae per
 $\frac{1}{2}$ hor. collat. libr. II. adde
mercurii viv. unc. II.
stent in loco calido per
24. hor. vase clauso ter-
reo, decant. liquor. adde
Mell. rosar. unc. III.
d. u.

Circa febrim vermino-
sam notandum, quod
ægri saepe lumbricos
excernant etiam in aliis
morbis, quin febris ver-
minosa adsit.

Unguentum

contra pediculos.

R. Sem. petroselin. pul-
veris. unc. I.
butyr. insulf. q. s. ut
fiat unguent.

Unguentum

ad Scabiem.

R. Sulph. pulver. unc. I.
pulv. rad. helleb. alb.
spir.

spir. salis amon. aa.
drach. II.
axung. porcin. q. f. ut f.
unguentum.

Unguentum

volatile discutiens.
ry. olei olivar. unc. I.
spir. fal. amon. drach.
II.
m. conquaſſando f. un-
guentum.

Egregium hoc unguen-
tum in tumoribus rhe-
maticis articulorum, hu-
meri præcipue, si adda-
tur tinctura canthari-
dum.

Vesicantia.

Emplastrum vesicans
fit, si drachm. III. em-
plasti de meliloto ad-
misceatur drachma una
pulveris cantharidum;
aliqui etiam camphoram

addunt ad impediendam
urinæ suppressionem. Vi-
debimus jam effectum
vesicantium in homine
fano, ut inde casus in-
dicatos determinare pos-
simus, cum, uti venæ-
ſectionum, ita vesican-
tium plurimus detur ab-
usus.

1mo. in homine fano
primo miſtum faciunt
celeriorem, sed non
uberiorem, minuunt
quantitatem urinæ,
eam stranguriosam ef-
ficiunt, & demum
miſtum ipsum cruen-
tum reddunt.

2do. alvum inhibent, &
dein suppressimunt, per
suppressionem vero
excitant tormenta.

3to. post unam alteram-

ve

ve horam largam dia-phoresin excitant, ita ut præter opium ad maxime diaphoretica pertineant.

4to. efficiunt sitim, æftum, cephalagiam, temulentiam, febrim.

5to. adhibitis vesicanti-bus pulsus non tan-tum celerior, sed & contractus magis ac fictitie debilis; quare cavendum, ne febri adscribatur hæc fictitia pulsum debilitas.

Hinc vesicantia non conveniunt in morbis plethoricos, in iniciato humorum motu, neque in faburra primarum viarum, cum & urinam & alvum supprimant; non in apoplexia san-

guinea, angina inflam-matoria, pleuritide ve-ra, entheride, sed con-veniunt in anginis rheu-maticis, pleuritide spu-ria, rheumatica scilicet, judicanda largo sudore facta venæ sectione, vel etiam pro varia ne-cessitate non facta.

Nocent vesicantia in morbo faburrali, profunt in vero languore virium, in expectata erysi cutanea, hinc in milliaribus, scabie re-tropressa sponte vel in-epita arte, in morbis a serosa colluvie, paraly-si ischiade, arthritide, ophtalmia serosa chro-nica, in urinæ incon-tinentia laxitate & de-bilitate vesicæ.

Emulsa nitrofa &
cam-

camphora, difficilem quidem miſtum impediunt; sed notandum, vesicantia, dumodo indicata dentur, vix unquam urinam suppressimere.

Loca applicationis sunt suræ, femora interna, brachia interna, locus interscapularis, retro aures, nucha, angulus maxillæ, locus dolens, caput, fibulæ, &c.

Moris est, ut repe-

titis vicibus avulsa epidermide ad eundem locum applicentur vesicantia, sed si non studio vehementer excitare velis, hic mos etiam in putridissima febi rejiciendus est.

Incommoda vesicantium sunt largæ suppurationes, citæ gangrenescentiæ & ulcera, præcipue si locus vesicantibus tentatus decubitu prematur.

